

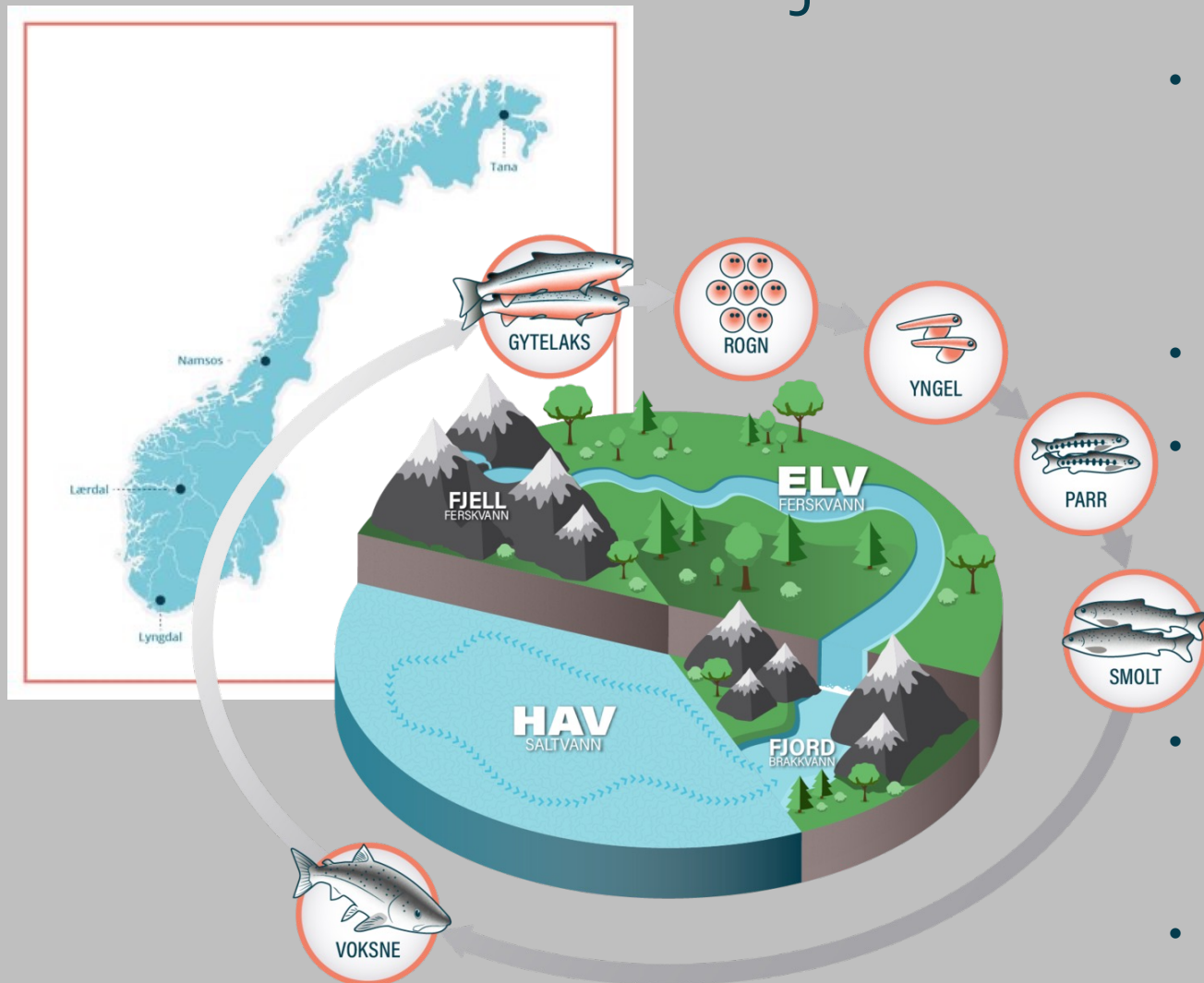
Brubygging og dialog som verkemiddel for grøn praksis

Grønn praksis 23
Kristiansand 6. juni 2023

NASJONALT
VILLAKSSENTER

Stiftelsen Nasjonalt Villakssenter –

- **Allmennyttig stiftelse stifta av Miljødirektoratet 2019**

- Einingar i Tana, Namsos, Lærdal og Lyngdal kommunar
- Omfattar villaks, sjøaure, sjørøye, namsblank og byglandsbleke
- Born og unge som særleg målgruppe

- **Mål - ein sterkare villaks**

- **Oppgåve - kunnskapsformidling og brubygging.**

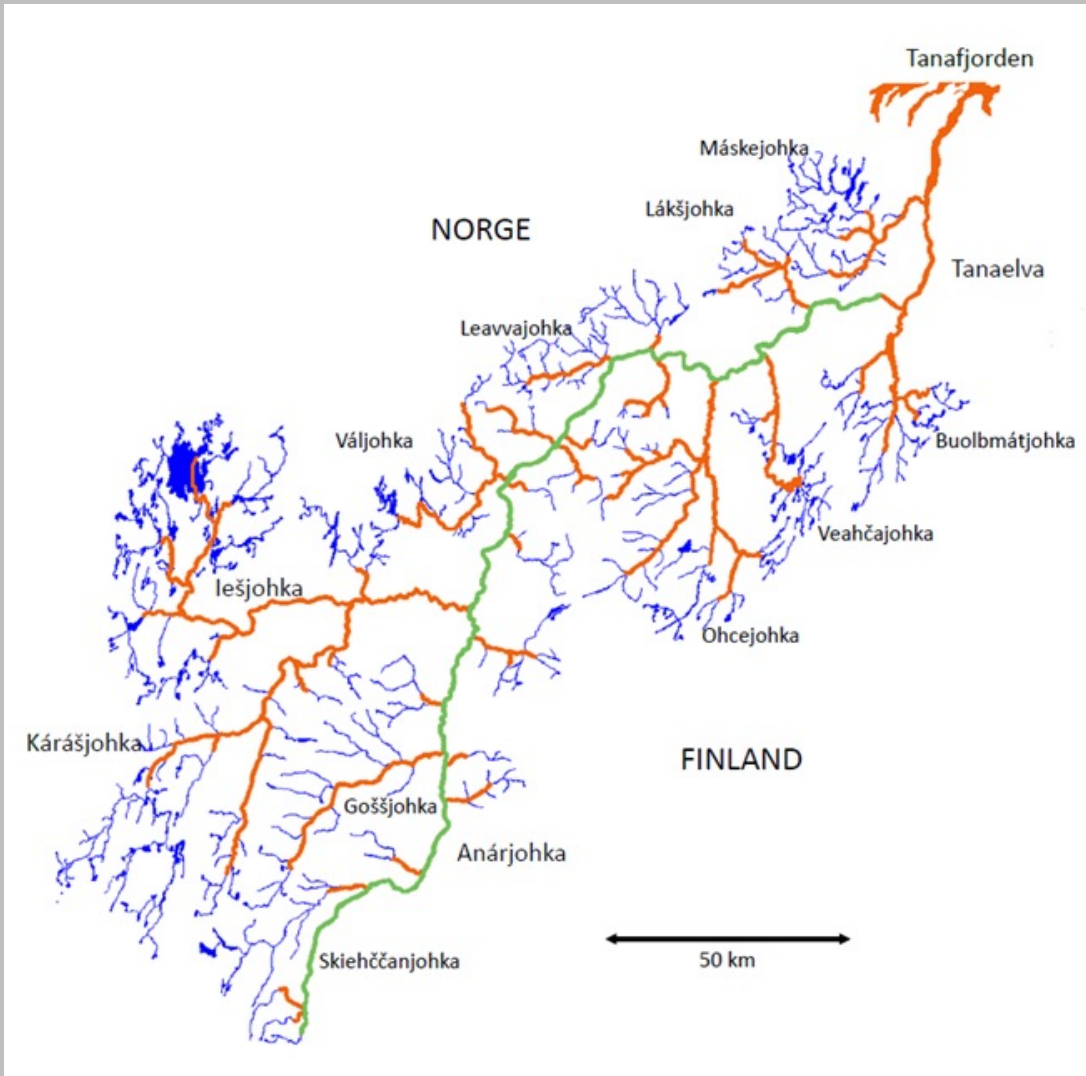
- Kunnskaps-formidling gjennom fysiske utstillingar, på digitale flater og gjennom naturrettleiing ute og inne.
- Brubygging av di det er sterke interessekonfliktar knytt til villaksen og hans leveområde.

- **Brubygging – interesse motsetnader – dilemma**

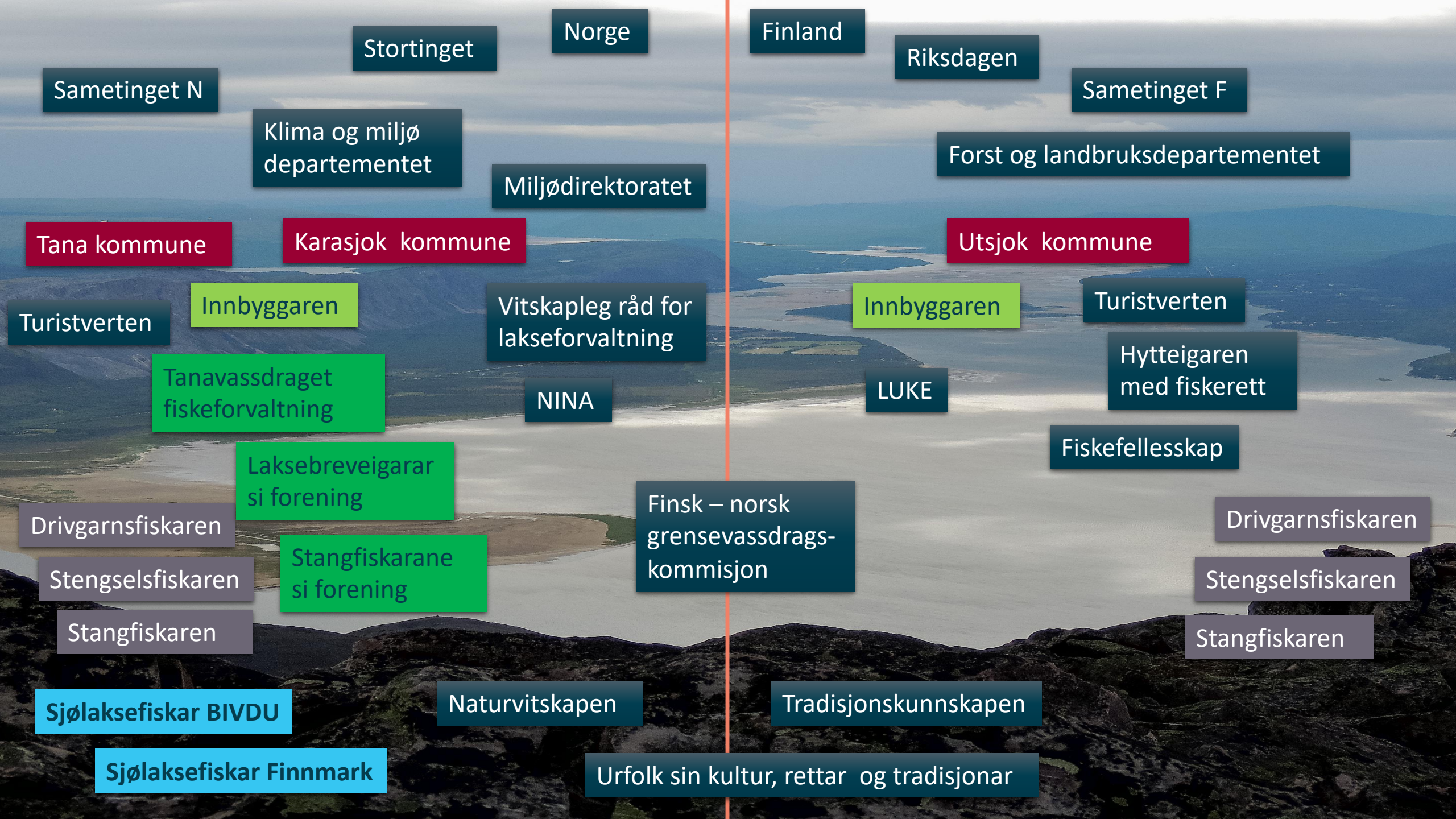
- nytte dialog i staden for å slå kvarandre i hovudet med argument

- **Samarbeidsavtale med Nansen Fredssenter**

Utprøving i Tana

- Tana er verdas viktigaste elv for atlantisk laks
- Laksefiske i fleire tusen år – stengt no
- Stort og komplisert vassdrag høgt konfliktnivå, sterke interessekonfliktnader og mangel på tillit mellom aktørane.
- Tanalaksen er ein viktig kultur- og tradisjonsberar – det er identitet og kjensler knytt til han.

Norge

Finland

Stortinget

Riksdagen

Sametinget N

Sametinget F

Klima og miljø
departementet

Forst og landbruksdepartementet

Miljødirektoratet

Tana kommune

Karasjok kommune

Utsjok kommune

Turistverten

Innbyggaren

Innbyggaren

Turistverten

Vitskapleg råd for
lakseforvaltning

Tanavassdraget
fiskeforvaltning

LUKE

Hytteigaren
med fiskerett

NINA

Fiskefellesskap

Laksebreveigarar
si forening

Finsk – norsk
grensevassdrags-
kommisjon

Drivgarnsfiskaren

Drivgarnsfiskaren

Stengselsfiskaren

Stengselsfiskaren

Stangfiskaren

Stangfiskaren

Stangfiskarane
si forening

Sjølaksefiskar BIVDU

Naturvitskapen

Tradisjonskunnskapen

Sjølaksefiskar Finnmark

Urfolk sin kultur, rettar og tradisjonar

Dialog- i den vanskelige naturforvaltningen

Av

Christiane Seehausen

Seniorrådgiver Nansen Fredssenter

A group of people, mostly women, are sitting in a circle in a room with a white brick wall. They are all looking towards the center of the circle, appearing to be in a discussion or listening to someone. The lighting is warm and the atmosphere seems focused.

Hva er dialog?

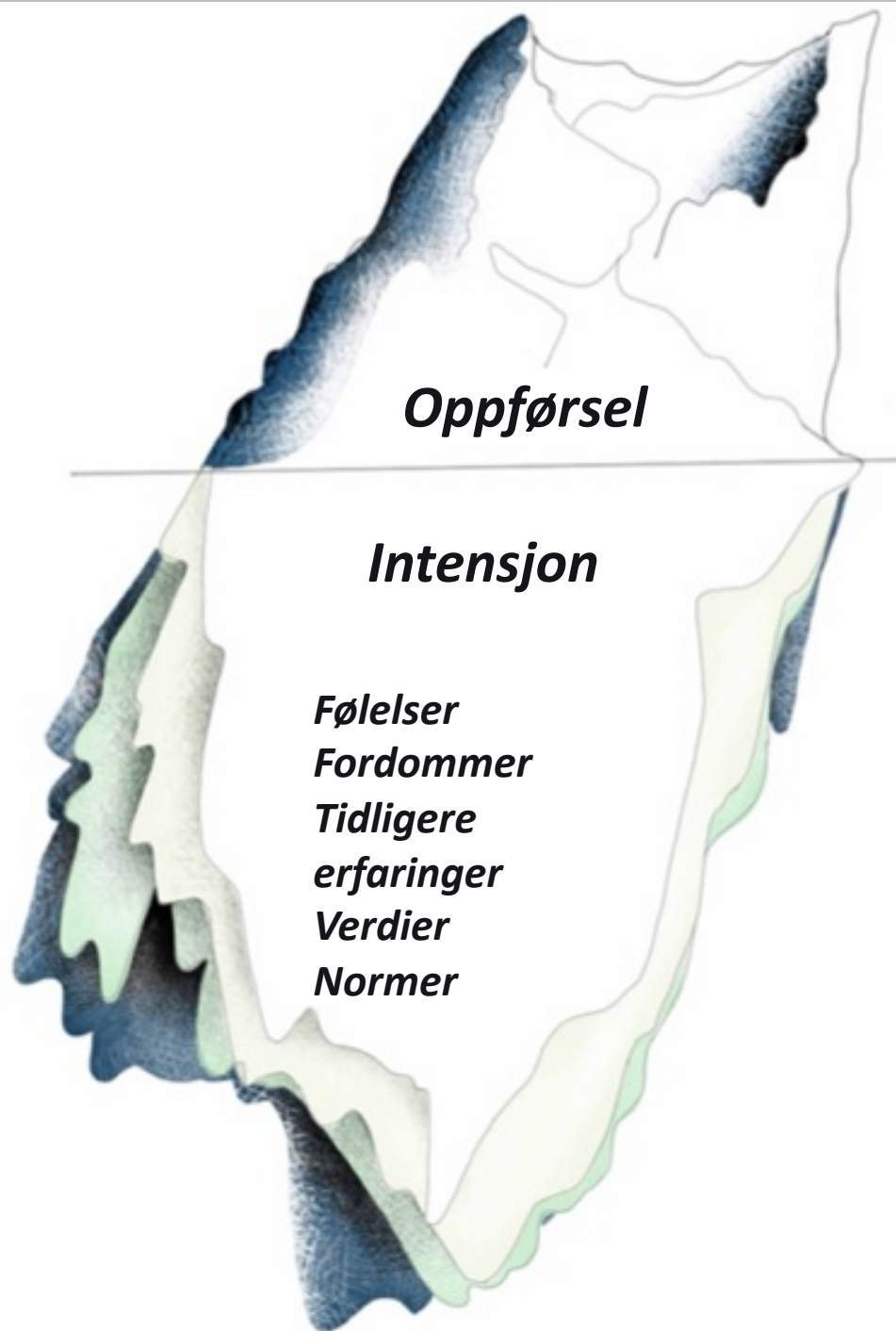
Dialog handler om et ekte samspill, der mennesker lytter så konsentrert og oppmerksomt til hverandre, at de over tid vil kunne endre sin førprogrammerte oppfatning av den andre.

Hver av dem prøver å forstå den andres bekymringer, tanker og opplevelser, selv om man forblir uenig.

På denne måten blir man langsomt dratt vekk fra den konkurransepregede debattmodellen og inn i en mer likeverdig samtale basert på respekt og ydmykhet.

Debatt	Dialog
Målet i en debatt er å vinne	Målet i en dialog er dypere forståelse for den andres synspunkter og ideer
Deltakerne argumenterer mot hverandre i en konkurransepreget atmosfære	Deltakerne forklarer sine synspunkter og lytter til hverandre
Deltakerne er kritisk til de andres tanker og ideer og vil ikke nødvendigvis anerkjenne verdien av disse	Deltakerne respekterer andres meninger og erfaringer som viktig og reel
Deltakerne snakker på veien av andre og de forestillingene de har om dem	Deltakerne snakker på veien av seg selv og prøver å åpne seg opp for de andres tanker og ideer
Deltakerne konkurrerer om rett og galt	Deltakerne lærer av hverandre, gjennom lytting og spørsmål
Sterke følelser som for eksempel fortvilelse, kan bli misbrukt til å minimere andres utsagn	Utbrutt av av sterke følelser tas imot og blir brukt til å gå dypere inn i et følsomt tema

Forskjellen på debatt og dialog

Isfjell

Vår daglige oppførsel/kommunikasjon er styrt av ubevisste premisser.

I en dialog hjelper tilretteleggeren deltakerne til å bli mer bevisst på hva som påvirker deres oppfatninger og ideer

Bevisstgjøringen kan skape en mer ærlig og kongruent samtale og mindre misforståelse

Hvordan kan dialog brukes i naturforvaltningen?

1. Kan bidra til mer åpenhet og ærlighet rundt store dilemma som for eksempel kortsiktig økonomisk gevinst contra bevaring for kommende generasjoner
2. Tillitsbygging blant aktørene- kan øke viljen til å ta innover seg de andres måter å se situasjonen på
3. Ansvarliggjøring av alle involverte istedenfor "skylde på de andre"
4. Forklare og lytte, istedenfor og "angripe" den andres forståelse, som så oftest fører til forsvar av egne standpunkter

NASJONALT VILLAKSSENTER KVÅSFOSSEN

Visningskulp i laksetrappa inne i fjellet

